

By- og Miljøforvaltningen
Gladsaxe Kommune
Rosenkæret 39
2860 Søborg

Fremsendt via e-mail til forsyning@gladsaxe.dk og medlemmer af
Miljøudvalget

16. marts 2011

Høringssvar ang. Spildevandsplan for 2011-2014

Generelle kommentarer

I foreningen Lokal Agenda 21 i Gladsaxe glæder vi os over, at der i spildevandsplanen er fokus på separatkloakering, så regnvand kan ledes til kommunens søer, vådområder og vandløb uden at være forurenede. Det er dog ærgerligt, at der skal gå så lang tid som 50 år før, at hele kommunen er separatkloakeret.

Overordnet set mener vi, at den omfattende statusdel i planen giver et fint overblik med mange detaljer. Dog mangler der en beskrivelse af kloaksystemet, som i Spildevandsplanen fra 2006 (afsnit 4.6.1, Tabel 4.9 og Figur 4.10). Selve plandelen udgør dog en ret beskedent del af den samlede Spildevandsplan (side 47 til 56), og kunne med fordel være mere detaljeret og placeret først.

Det er godt at se, at kommunen vil arbejde med at få brugt regnvand i bybilledet, og at der skal foretages lokal rensning af vand fra veje o.a. befæstede områder. Plandelen udstikker desværre ingen retningslinjer for, hvordan regnvand skal bruges i bybilledet eller hvordan kommunen vil tage hul på dette spændende område. Der efterlyses derfor en plan herfor.

Vi er opmærksomme på, at det er meget dyre infrastrukturelle elementer, der er i spil, og at de samlede fremtidige investeringskrav er meget store, men alligevel synes vi, at det burde være en ambition helt at undgå "aflastninger" fra fællekloakeringssystemer til især Lyngby Sø, Bagsværd Sø og Nydam, deres dyreliv og rekreative anvendelse taget i betragtning. Dette uanset om krav til vandplaner og Regionplaner er overholdt med de mindre restriktive tiltag, der beskrives i denne plan. Spildevandsplanen bør derfor tilføjes et afsnit om, hvad konsekvenserne af at stoppe sådanne aflastninger fuldstændigt vil være. Og herunder kan der indgå et estimat over omkostninger ved bortledning via veje m.m. og kloaknettet. Herved kan vi se, om prisen er en reel forhindring, eller om kommunen sætter målsætningen efter, at det er nok at overholde de statslige krav.

Sidstnævnte kan også ses i forhold til, at de vandplaner, som spildevandsplanen læner sig op ad, desværre er fastsat så uambitiøse i Danmark, at håndteringen er blevet indklaget for EU.

Gladsaxe Kommunes vandløb løber væk fra kommunen. Herved modtager Gladsaxe Kommunes vandløb ikke forurenede vand fra andre kommuners overløb eller aflastninger. Når Gladsaxe Kommunes vandløb således ligger først på vejen mod fjorde og hav, har vi i kommunen en stor forpligtelse overfor de andre kommuner, som "vores" vand skal løbe igennem. Vi bør ikke forurene vandløb i andre kommuner. Forsinkelsesbassiner bør således primært bruges til at opbevare regnvand til rensning, inden det ledes ud i søer og vandløb, og ikke for at kunne lede det til spildevandsrensning. Men hvis forsinkelsesbassinets kapacitet overskrides, skal det overskydende vand ledes til rensningsanlæg, da det jo ikke er rensning, og ikke ledes til vandløb og søer.

Miljøscreening/miljøvurdering

Den udarbejdede miljøscreening, der er omtalt i afsnit 2.2. i Forslag til Spildevandsplan burde have været en integreret del af forslaget, evt. som et bilag. Når det vurderes, at en miljøvurdering ikke er nødvendig, er det som følge af screeningens resultat, der viser at der næppe er noget, der ved planens gennemførelse vil forværre miljøbelastningerne væsentligt. Derimod vil planen mindske belastninger. Denne afbalancering er overordnet set forståelig, men der bør indtænkes, at sjældne enkeltstående hændelser kan have meget voldsomme konsekvenser fx meget voldsomme regnhændelser, som fører til blanding af spildevand og overfladevand, der udledes til vandområderne i kommunen eller videre i nabokommuner. Sådanne hændelser bør så vidt muligt forhindres. Mere konkret er dette berørt i punkterne om "habitat-områder" og "Spredningskorridorer", hvor begrundelserne for ikke at gennemføre mere detaljerede konsekvensvurderinger ikke er konsistente. Hvad skal der forstås ved "indirekte" omkring habitatområder, og hvordan kan usikker effekt vurderes som neutral?

Der er også nogle enkelte punkter i screeningen, som der kan stilles spørgsmål til. Det gælder fx forsøg med central nedsivning omkring Gedvad dvs. om "Etablering af regnvandsledninger til vejvand til central nedsivning i området lige opstrøms for Gedvadbassinet" (Miljøscreeningen kapitel 2.3) i sig selv bør miljøvurderes. Dette projekt ser ikke ud til at have fået en selvstændig vurdering i miljøscreeningen, f.eks. nævnes den ikke i afsnit 4. Vand, som kun omtaler "overfladevand", "udledning af spildevand" og "grundvandsforhold", men altså ikke nedsivning af regnvand.

Det bør derfor indføres i spildevandsplanen, at de enkelte anlægsprojekter omkring forbedringer i kommunens spildevandshåndtering skal miljøvurderes i detaljer, når de planlægges konkret. Miljøscreeningen betyder ikke, at der ikke i fremtiden kan være behov for sådanne mere konkrete vurderinger.

Spildevandsplanen nævner ikke produktion af metan under anaerobe forhold i vandområderne og frigivelse af metanen ved aerobe forhold, som følge af skift i vandstand og vandføring. Denne problemstilling bør nævnes i planen, og det bør estimeres, hvorvidt dette er et problem i nogle af vandområderne i Gladsaxe Kommune set i lyset af det politiske fokus på klima og udledning af drivhusgasser.

Methan er en meget kraftig drivhusgas. Denne problemstilling burde også fremgå af miljøscreeningen.

Specifikke kommentarer

Side 3, Forord

Til visionen omkring "at det separatkloakerede regnvand ledes til søer, vådområder og vandløb, hvor det er muligt", vil vi anbefale at der tilføjes at regnvandet renses inden det ledes til vandområderne. Spildevandsplanen kunne med fordel angive forskellige muligheder for rensningssystemer, samt en plan for hvordan og hvornår der skal tages stilling til rensning af regnvand inden udledning til vandområder. I Ørestaden findes f.eks. et rensningssystem til rensning af vejvand, og med en filtertype med meget lang levetid.

Side 9, Resume

I den første af kommunens overordnede mål for håndtering af spildevand nævnes at "spildevandet skal transporteres bort, så det sker sikkert og ...". Det er dog uklart, hvad der menes med "sikkert" – er det sikkerhed for mennesker set i forhold til helbred? eller er det sikkerhed for at spildevandet ikke havner uhensigtsmæssige steder, bl.a. i vandområder? – eller er det en kombination?

I det tredje af kommunens mål, burde "Udledningen af opblandet regn- og spildevand skal mindskes mest muligt..." ændres til "Udledningen af opblandet regn- og spildevand skal helt undgås ...".

Under emnet "håndtering af ekstreme regnhændelser", står "Der skal udarbejdes beredskabsplaner for håndtering af regnvand ved store og kraftige skybrud...". Her bør "store og kraftige" fjernes, da skybrud i sig selv angiver at der kommer store og kraftige mængder af regn. Alternativt skal det angives, hvad forskellen er på "skybrud" og "store og kraftige skybrud". I samme afsnit skal ordet "ikke" fjernes i sætningen "..., så vandet ledes hen, hvor det ikke gør minimal skade".

Strategien med at benytte den nyeste teknologi bør vel rettes til den mest effektive teknologi – den nyeste er ikke altid den bedste.

Strategien med risikostyring er ikke selvforklarende, og der kunne tilføjes lidt tekst herom. Fx at der fokuseres på at forebygge og afhjælpe konsekvenser af hændelser, hvor materielle værdier er truet, og sekundært hvor naturværdier er truet.

Side 15, Kommuneplan

Vedr. spildevand beskriver Kommuneplan 2009 ganske kort at:

- Kommunen vil i de kommende år fokusere mere på muligheden for at nedsive tag- og vejvand. Dermed nedsættes risikoen for oversvømmelse og vand i kældre.
- I byomdannelsesområderne arbejdes der med etablering af færre eller gennemsivelige belægninger, grønne tage, søer m.v.
- Kloakanlæggene renoveres og udbygges. Renoveringen og ikke mindst udbygningen af kloakanlæggene skal sikre, at blandt andet EU's vandrammedirektiv kan opfyldes.

- I Gladsaxe er der 1.700 varige kolonihaver, hvor kun fællesfunktionerne er tilsluttet kloakanlæg. Det skal overvejes, hvordan der kan gennemføres en miljømæssig forsvarlig spildevandshåndtering i områderne.

Byrådets mål ang. spildevand er:

- Spildevandet skal afledes effektivt og hygiejnisk. Samtidig skal arbejdet med at nedsætte spildevandets miljømæssige belastning igangsættes.

Kommuneplanens handlingsprogram for 2009-2013 omfatter for spildevand:

- Renoveringsplan for kloakledninger til brug for prioritering af indsatsen.
- Udbygning og renovering af kloakanlæg.

I Spildevandsplanen konkluderes: "Tiltagene, der udføres i spildevandsplanens plan- og perspektivperiode, er medvirkende til, at de opstillede målsætninger i Kommuneplanen vedrørende håndtering af regn- og spildevand bliver overholdt".

Spildevandsplanen tager således kun stilling til håndteringen af regn- og spildevand, og omtaler ikke nærmere emnerne om etablering af færre eller gennemsnitlige belægninger, grønne tage, søer m.v.

Der er i spildevandsplanen heller ingen informationer om, hvordan det går med beslutning om tilslutning af kolonihaver til kloaksystemet eller overvejelserne om en miljømæssig forsvarlig spildevandshåndtering i disse områder. Den miljømæssige status i forbindelse med håndtering af spildevand i kolonihaverne burde beskrives tydeligere i Spildevandsplanen.

S. 25ff Statusdel

Under statusdelen savner vi en gennemgang af projekterne beskrevet i Spildevandsplan 2006, hvilke er gennemført, og hvilke er ikke – og hvorfor?

Statusdelen bør også forholde sig til eller i det mindste beskrive, at regnvand fra veje indeholder en del forurening, bl.a. olie og støv med tungmetaller m.m. fra trafikken og tilført med regnvand. Det bør beskrives hvor meget forurening der er i regnvand, hvilke stoffer og forbindelser det er, og hvilke tiltag der overvejes for at undgå udledning af forurening sammen med regnvandet i vandområderne.

Det nævnes for vandområderne, hvilke der er fredet (dog mangler denne oplysning for nogle vandområder, se nedenfor). Der bør være en generel beskrivelse af hvad det vil sige, at et vandområde er fredet, herunder at kommunen er forpligtet til at bevare eller forbedre vandområdets tilstand. Det bør også beskrives, hvad det betyder for kravene til udledning af spildevand, at et vandområde er fredet.

Side 41, Vandområder

I starten af dette kapitel anvendes betegnelsen "kraftig regn", det bør angives her eller i ordforklaringen hvad der menes med "kraftig regn".

I kapitlet skrives "Placering af regnvandsudløb og regnvandsbetingede overløb ses af bilag 6". I denne tekst bruges termerne "regnvandsudløb" og "regnvandsbetingede overløb". I Bilag 6 kaldes det "udløb fra separatsystem" og "udløb fra spildevandssystem". Der bør enten anvendes samme betegnelse de to steder eller indføres mere forklarende tekst, end den der findes sidst på side 41.

Til bilag 6 kunne det ligeledes tilføjes, at udløb fra spildevandssystem kun sker ved kraftige regnskyl (og altså ikke er en permanent og jævn udledning), og at udløb fra separatsystem gælder for regnvandet og ikke spildevand.

Side 42, Tabel 4.1

I kolonnen "Bemærkninger" bør data ang. fredninger opdateres, f.eks. er Gyngemosen fredet. Bagsværd sø og Lyngby sø er under fredning, hvor fredningskendelsen er under behandling hos Natur- og Miljøklagenævnet. Utterslev Mose er også fredet, og selv om den ligger uden for Gladsaxe Kommune, har vi udløb til mosen. Tilførsel af "aflastninger" til Utterslev Mose bør derfor også forhindres, for ikke at påvirke det fredede område negativt.

Beskrivelse af de enkelte vandområder bør opdateres med tilsvarende oplysninger.

Side 47, Målsætninger for håndtering af spildevand i Gladsaxe Kommune

I 1. målsætning anvendes "sikkert". Se kommentar ovenfor ang. anvendelsen af denne betegnelse.

I 3. målsætning angives at "Gladsaxe Kommune ønsker, at udledningen af opblandet regn- og spildevand skal minimeres mest muligt...". Der opfordres til at ændre dette til "Gladsaxe Kommune ønsker, at udledningen af opblandet regn- og spildevand ikke finder sted..."

I 4. målsætning angives at "værdien" af afløbssystemet skal bevares. Hvad menes der med "værdi" – er der tale om beregning i kroner? Eller er det i bredere forstand brugsværdien. Hvis der er tale om økonomisk værdi, bør den nuværende værdi estimeres, og dette bør inddrages i alle efterfølgende spildevandsplaner, så det er muligt at følge med i, hvorvidt denne målsætning opnås. Hvad angår "værdi" som brugsværdi og herunder forholdet til naturen, så stiger værdien ved øget omfang af separatkloakering i kommunen.

Side 48, Håndtering af ekstreme regnhændelser

Det nævnes i dette afsnit at "... regnvandet ved ekstreme regnhændelser ledes hen, hvor det gør minimal skade. ..." Det vil være rart med en uddybning af, hvad der menes med "minimal skade". Samtidig bør de anvendte kriterier for en prioritering angives, så det er klart for kommunens borgere, hvorfor noget prioriteres højere. Er undgåelse af oversvømmelse af kældre højeste prioritet, og udledning af spildevand til naturområder inkl. vandområder laveste prioritet?

Side 50, Håndtering af regnvand i Høje Gladsaxe og den tidligere TV-By

I dette kapitel står "For at aflaste fællessystemet og eftersom Gyngemosens opland har større oplande, der er separatkloakerede, vil der blive arbejdet hen imod at etablere lokal rensning af en andel af det befæstede areal fra de separatkloakerede oplande i Gyngemosen for derefter at lede det til vandområderne". Her skal vel stå "... lokal rensning af en andel af regnvandet opsamlet fra det befæstede areal..."

Side 52, Bagsværdrendens opland

Det er angivet "... at kravet til aflastningerne til Lyngby Sø ikke overholdes...". Her kunne det med fordel specificeres, hvorved kravet ikke overholdes, og hvordan det skal nås, at kravet overholdes.

Side 53, Central nedsivning

Der anvendes betegnelserne "nedsivning af regnvand til nærliggende grønne områder" og "nedsivning af regnvandet til omkringliggende grønne områder". "Til" skal vel ændres til "i".

Spildevandsplanen bør angive krav til kvaliteten af det regnvand, der ledes til vandområde, eller som nedsives i kommunens grønne områder.

Side 53-55, Renovering

På side 55 nævnes NO-dig metoderne, der er eksemplificeret med strømpeforing. Det er ligeledes angivet, at hovedledninger med en dimension mindre end 200 mm i diameter ikke strømpeføres, men udskiftes, da diameteren vil blive for lille ved en strømpeforing. I dette afsnit kunne vi ønske, at det indarbejdes, hvor meget en strømpeforing mindsker diameteren på det renoverede rør, og hvor lang levetid det renoverede rør vil have, samt hvorvidt et allerede strømpeført rør kan strømpeføres igen på et senere tidspunkt. Disse oplysninger vil gøre den forventede levetid for de renoverede rør mere forståelig.

Side 55 og 56, tabel 5.1

Der er to tabeller, der begge er angivet som tabel 5.1 – på side 55 og 56.

Side 61, Bilag 1 Ordforklaring

Det anbefales at benytte betegnelsen "forsinkelsesbassin" i stedet for "bassin". Ordet "forsinkelsesbassin" er i højere grad selvforklarende end bassin. Definitionen af bassin bør omformuleres. Der står "Et bassin, som bygges i forbindelse med store regnvandsafledninger. ..." Bassinet bygges ikke i forbindelse med store regnvandsafledninger, men bygges til håndtering af store regnvandsafledninger.

Side 73, Funktionskrav

Der er nævnt som anden "punkt", at "For separatkloakerede områder må der ikke ske oversvømmelse af terræn oftere end hvert 5. år". Det bør specificeres at dette gælder for kloakrørene, der leder regnvand, mens der slet ikke må ske oversvømmelse fra kloakrørene, der leder spildevand.

Side 74, Afledning af private matrikler

I sidste afsnit på side 74 anvendes betegnelsen "recipient". I spildevandsplan 2006 er recipient defineret som vandløb, sø og hav. I dette forslag til spildevandsplan bør det vel også omfatte nedsivning. Jord og grundvand er også en recipient. Mere generelt bør de konkrete områder, som modtager vandet, anføres – ikke samlebetegnelser, hvor definitionen er ukendt eller inkonsistent.

Side 76, Figur 7.2

Søjlerne for år 2003 og 2004 svarer ikke overens med de tilsvarende års søjler i Spildevandsplan 2006, hvor 2003 havde et større vandforbrug end 2004. I Figur 7.2 er det omvendt.

Side 78 og 79, Fælleskommunale spildevandsanlæg

På side 78 henvises til tabel 7.2 – det skal vist være tabel 7.1. På side 79 henvises til tabel 7.3 – det skal vist være tabel 7.2.

Vi uddyber naturligvis gerne ovenstående kommentarer.

Med venlig hilsen

Foreningen Lokal Agenda 21 i Gladsaxe

Kim Christiansen
Marienborg Allé 91C
2860 Søborg